

Georg Radow

Programma Quo Rector Universitatis Rostochiensis, Georgius Radovius, Iuris Doctor & Prof. Publ. Ad piam, devotissimamq[ue] Gloriosissimae, Salvatoris Nostri, Resurrectionis Meditationem, Omnes omnium ordinum Cives Academicos, sedulo, serioque invitat : [P.P. sub sigillo Rectoratus d. XIX. April. M DC LXXIV.]

Rostochii: Kilius, [1674]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn735982678>

Druck Freier Zugang

PROGRAMMA,

Quo
RECTOR

UNIVERSITATIS ROSTOCHIENSIS,
GEORGIUS RA-
DOVIUS,

Juris Doctor & Prof. Publ.

Ad

piam, devotissimamq;

GLORIOSISSIMÆ,

SALVATORIS
NOSTRI, RESUR-
RECTIONIS

Meditationem,

Omnes omnium ordinum Cives

Academicos, sedulo, serioque

invitat.

ROSTOCHII,

Typis JOHANNIS KILII, Universitatis Typogr.

R.U. - Progr 1674/a

Uas vices conditio mortalium ab omni ævo habuit, ut ex adversis nascantur secunda, & læta misceantur tristibus, eas nullo unquam magis, quam sanctissimo hocce tempore, non sine dulci admirationis pariter, ac gaudii sensu, Christianus orbis experitur. Dum enim hætenus piâ mente recoluit tristissima Regis sui fata, & miseria, quas hic sine intervallo tulit, nullam præter tritima. lacrymarum, ac desperationis invenit materiam. Oculos affecit sanguineus sudor, servilem in modum injecta vincula, & colaphis tuber, sputo sædum, spinis cruentum caput, & per cicatrices adacta vulnera, & crudelissimum denique crucis supplicium. Auribus nihil accidere potuit acerbius impiis istis maledictionibus, & probris, in innocentissimum DEI filium jactis, querelis denique, & gemitibus Optimæ Matris, Discipulorum amicorumque; ne acerbissimos, anxie ejus animæ cruciatus memorem, quorum sola recordatio pio ac Christiano animo supplicii loco esse potest. Cum in funere Cæsaris Marcus Antonius Triumvir cadaver confecti detexisset, & sanguinolentas lacerasque vestes Populo Romano ostendisset, tanto mærore iracundiæque implevit animos spectantium, ut facibus sudibusque, quas cuique ira dabat, à rogo raptis, accurrerint impetuosè ad oppugnandas ædes percussoris. Et is Cæsar erat, qui largitionibus, spectaculis & inani nugamentis plebi, specie clementiæ & liberalitatis, imposuerat, re autem vera libertatem eripuerat. Ecquâ mente Christianos nos tum esse decuit, cum Christum nostrum indignâ morte intueremur extinctum, sanctoque cruore respersum cadaver: Annon tam fœdæ rei intuitu decuit tristari, lacrymari, indignari, & in nefandos percussores justas flectere iras, inexpiabilique flagrare odio contra

tra

tra peccata nostra, quæ prima in ipsum tela jecerunt? Is enim est Christus, qui innocenti morte nocentes nos è servitute Satanae & æternæ Mortis (quam crudelium hostium!) redemit, & in veram libertatem assertum ivit. Nefanda, certè res foret, atque impia, si duriores fuisset saxis, quæ in ipso mortis Domini nostri articulo scissa sunt, aut insensibiliores sole, qui tam fœdum spectaculum aversatus, serenum vultum textit, & miraculoso languore tam tristem mortem universo orbi aperuit pariter, ac luxit. Cæterum jam satis est quærelarum. Non fluctuet amplius inter spem & desperationem animus. Cessent lacrymæ, cessent suspiria. Diu satis nos ira Dei pressit, Satanas irrisit, Lex accusavit, conscientia damnavit. Surge propere amica mea, & veni, jam hyems transit, imber abiit & recessit. Qui ante triduum mortis spicula sensit, vivit: qui ob signato condebatur sepulcro, surrexit: qui paulò ante sævis hostibus ludibrio erat, hodiè iis terrori esse incipit. Surrexit Christus hodiè, Victor ac Triumphator. Tartareis spoliis trophæisque coruscans, mundo, morte, totoque stygio exercitu gloriose superatis. Absorpta est mors in victoriam. Ubi est, mors, stimulus tuus? Ubi tua, Inferne, Victoria? Deo autem gratia, qui tribuit nobis victoriam per Dominum nostrum Jesum Christum. Redit jam Redemptori nostro pristinus splendor, redit antiqua ac cœlestis gloria; redit Angelorum caterva, gaudio tripudiantium, Victori triumphos accinentium, laurusque ac palmas præferentium. Redit incomparabilis faciei pulchritudo, frons serena, illustres oculi, ad gratiam rubescens genæ, os purpureum, & aurea Casaries. Non conspicitur amplius oris pallor, non illita sputorum spurcicies, non concretus Sanguis, non spinarum vestigia, non verberum vibices, non manantis cruoris rivi. Tanta ignominia fuligo exiguo momento deterfa est, & gloriæ fulgore repleta omnia.

Memorabilis plane, & mirabilis hicce est Triumphus, victoria incomparabilis, fructus ejusdem ineffabilis. Fabulosa antiquitas, mirum, quantâ gloriâ cumulet facta Jasonis, & Herculis, quorum ille, bobus ignitis aprisque aripedibus prostratis, vellus aureum recuperasse, hic monstra, quæ tellus gignere potuit, teterrima vicisse, ipsumque Cerberum, catenâ triplici ligatum, captivum duxisse, & ex Plutonis domibus Theseum revocasse dicuntur. Equam Redemptor noster non meruit gloriam, cœlestis ille Jason atque Hercules, qui, superatis Tartareis monstris, aureum innocentia, ac Justitiæ vellus mortalibus restituit, constructoque infernali Cerbero, universum mortale genus Orci faucibus eripuit? Achillem, ceu virum fortem, & de hostibus non unâ vice triumphantem commendat Historia, at tamen ad triste imminentis mortis præsagium exhoruisse, fertur. Quanto fortior Noster, qui adeo mortem non extimuit, ut potius eam comminuerit, confregerit, devoraverit? Famosi in Annalibus Sesostris, Pompeii, Antonii, Regibus, Elephantibus, leonibus currum trahentibus, peracti celebrantur triumphi. Julius Cæsar ascendit Capitolium curru eburneo à quadraginta Elephantibus tracto, & adhuc Romæ, cum admiratione, Magnorum Imperatorum visuntur Portæ triumphales, res eorum gestas miro artificio repræsentantes. Quid Gedeonis, Davidis, Samsonis, Machabæi in veteri fœdere descriptos triumphos memorem? Notabilior hisce victoria est, quam Moses in rubro mari contra potentissimum Egyptiorum exercitum miraculosè obtinuit; At longe adhuc major illa, quam super infernali dracone reportavit Angelus Michael. Verùm omnis triumphorum pompa, atque magnificentia, si cum trophæis hujus diei comparetur, vilescit. Hodie Dominus dominantium, perruptis inferorum repagulis, disiectis cohortibus Satanicis, devictis furiis, victis Draconibus & leonibus

nibus rugientibus, capto monstroso illo Behemoth & Leviathan, nos perpetuæ captivitati, imò morti & gehennæ mancipatos ex durissimis vinculis liberavit, atque secum in triumphum ductos cælesti patriæ quasi postliminio reddidit, detracta deniq; tam sævis hostibus opima spolia, non ut Romani quondam, Jovi Ferentio, sed æterno Patri in cælesti palatio suspendit. O gloriosum Victorem! O salutiferam victoriam! Non enim sibi soli vicit, sed & nobis, quippe propter nos tam acrem pugnam inierat, & quamvis solus gloriam benè gestæ rei retulerit, nobis tamen omnem ejus reliquit fructum. Hodiernis moribus magnis animis ingenisque plerumq; id contingit, ut bella gerant propter gloriæ cupiditatem, quæ res magna mala, non solum nostrâ memoriâ, sed etiam antiquis temporibus in res humanas invexit. Aliis avaritia & luxuria causæ belli sunt, quod jam olim Romanis exprobrarunt Britanni apud Tacitum in Agricola; ut taceam ferinos aliorum motus, qui irarum & per hoc bellorum non alium habent fomitem, quàm nocendi cupiditatem, & ulciscendi crudelitatem. Sapientes pacis causa belligerant, & laborem, spe otii sustentant. Non aliū certè Salvator noster habuit curarum ac laborum finem, quàm ut amissam, per lapsum protoplastorum, pacem nobis restitueret, unde & titulum pacifici ab ipsâ primâ nativitate meritus est. O quam dulce & jucundum pacis nomen! res ipsa multò jucundior! qua nihil majus, neq; melius, nihil præstantius, neque optatius mortaliū generi ab immortali Deo dari in hac quidem vitâ potest. Hinc Theodoricus Rex apud Cassiodorum, eam vocare non dubitavit bonarum artium decoram Matrem, quæ mortaliū genus reparabili successione multiplicans, desiderabilis sit omni regno, in quâ & populi proficiant & utilitas gentium custodiatur. Caterùm tam necessariam ac utilem rem (quis crederet?) pronum hocce
in

in omnia mala, & in perniciosam eritatem ruens sæculum
adeò aspernatur, atque negligit, ut toto ferè terrarum orbe
nihil quicquam intactum armis reperiatur, unius terræ
ruinâ alteram convolvende. Pax spreta & pedibus calcata
in exilium plane ejicitur: adhuc locum tutum quæritat,
nullibi hætenus invenit. Nulli, per naturam magis, quàm
homini convenit, à nullo animali magis, quàm ab homi-
ne pellitur & affligitur. Inermis & nudus licet in hanc lu-
cem præ omnibus armatis animalibus natus, seditiones ta-
men, tumultus, bella spirat. Solus hodierni diei Trium-
phator superatis hostibus non renovavit bellum, sed pacis
nomine subinde suos salutavit, eamque salutandi formu-
lam præscripsit, moriens suis reliquit, resurgens eandem
inculcavit. Talem nobis Principem Pacis ante ejus ad-
ventum promiserunt verissima Prophetarum vaticinia.
Hodiè reipsa, experimur, quàm vera fuerit vox Angelo-
rum per aëra volitantium, & in nativitate Triumphatoris
nostri canentium: *Gloria in excelsis DEO, & in terra pax
hominibus bonæ voluntatis.* Dulce satis hoc pacis nomen so-
nat ex ore Prophetarum ac Angelorum; sed vix effabitur
lingua humana, quam jucundum, & auribus acceptum ac-
ciderit, cum ipse Salvator divinâ, ac gratiæ plena voce hæc
verba pronunciavit: Pacem relinquo vobis: Pacem meam
do vobis. Non habebat pretiosiores thesaurum, quem
separaturus se ab humano genere, quod præsens deperive-
rat, daret atque relinqueret, quàm pacem, rem pulcherri-
mam, & summum, omnium confessione, bonum. Tàm dul-
cem nobis fructum peperit gloriosa ejus victoria, quem
etiam, inter sævissimos Martis tumultus, conscius sibi di-
vinæ gratiæ animus gustat. Hic tantæ est efficaciam, ut vitam
hominis beatam, mortem securam reddat. At latius longe
se extendit hujus Triumphi vis, nec interrestis hujus vi-
tæ secutæq; mortis claustris se contineri patitur, sed ad re-
surrel

surrectionis confirmationem quoq; pertinet. Ideo enim Redemptor noster mortis repagula rupit, ut alterius vitæ nobis fiduciam daret, cum eadem membrorum, quæ capitis, fortuna esse debeat. Resurrexit ipse, resurget omne humanum genus, & in hujus confirmationem, jam antè triduum monumenta aperta, multa; corpora sanctorum, qui dormierant, surrexisse, hiq; de sepulcris egressi, & in sanctam civitatem venisse, & multis apparuisse leguntur. Ipse resurrectio est & vita; qui credit in eum, etiam si moriatur, vivet. Implevit hodiè illa Prophetarum vaticinia, quæ triduo illum resurrecturum sponderunt; præstitit hodiè, quod ipse promiserat, se destructurum esse templum, & triduo reedificaturum. Hora enim nona parasceves mortuus est, & circa primum gallicinium diei dominici surrexit, inter quos dies Sabbathum intercedit. Et de diebus quidem nullum est dubium, sed de noctibus scrupulum, injicit, quod in exemplo de Jona ipse dixit Matth. 12. v. 40. Erit filius hominis in corde terræ tribus diebus, & tribus noctibus, cum tamen constet, duabus saltem noctibus in sepulcro eum quievisse. Verū enim verò eximitur facile hic scrupulus, si dicamus, cū Zigabono in c. 8. Math. Christū nō potuisse expectare tertiā noctē, ne suspecta haberetur resurrectio. Judæos enim decrevisse ad tertium usque diem saltem sepulcrum munire, tertiam verò noctem absq; munitione relinquere; ut itaque omnem tolleret contradictionem, ac furti suspiciōē, surrexisse, cum adhuc custodiretur, nec hanc velocitatē argui posse, cum, quod citius, quam constitutum est, efficitur, potentia sit; quod autem tardius, imbecillitatis. In hac resurrectione Dominica fundatur spes resurrectionis nostræ, & nullum dubium est, quin Christus eādē virtute, quā se ipsum suscitavit, nos quoq; membra sua, sit excitaturus. Cum ergo resurrectio nostra tam immobili nitatur fundamento, quid multis laboremus è naturā rerum ejus probandā mutuari

tuari argumenta? Quid pluribus evictum demus; omnia in
statum redire, quum abscesserint; omnia incipere, cum de-
sierint; ideo finiri, ut fiant; nihil deperiri, nisi in salutem; to-
tum deniq; hunc ordinem revolubilem rerum, testationem
esse resurrectionis mortuorum? Optimè hoc oculis animis-
que repræsentavit Tertull. lib. de resurrectione carn. cum inquit:
*Aspice nunc ad ipsa quoq; exempla divina potestatis. Dies moritur
in noctem, & tenebris usque quaque sepelitur. Funestatur mundi
honor, omnis substantia denigratur. Sordenti, silenti, stupenti cum-
sta: ubique iustitium est, quies rerum. Ita lux amissa lugetur, &
tamen rursus cum suo cultu, cum dote, cum sole eadem & integra
& tota universo orbi reviviscit, interficiens mortem suam, no-
ctem, rescindens sepulturam suam, tenebras; hares sibi met existit,
donec & nox reviviscas cum suo & illa suggestu. Redaccenduntur
enim & stellarum radii quas matutina succensio extinxerat. Re-
ducuntur & siderum absentia, quas temporalis distinctio exemerat.
Redornantur & specula Luna, qua menstruus numerus attriverat.
Revolvuntur hyemes & aestates; & verna & autumnus cum suis vi-
ribus, moribus fructibus, &c.* Hæc & similia in solatium no-
stri meditatur omnis natura. Hæc meditanda & Nobis sunt
Cives Academici, sanctissimo hocce tempore, quo Christus
salubre redemptionis suæ opus ad finem feliciter perduxit.
Ita nos vitam instituere decet, ut Victor-resurgens in corde
nostro requiescere non dedignetur. Surgamus & nos à vi-
tiis, ut vivamus Iustitiæ. Hoc enim pacto & nos universo
humano generi partâ victoriâ & pace fruemur, & Trium-
phator hodiernus nos resurrectionis suæ reddet participes,
ac in novissimo die resuscitabit, non ad supplicium, sed
ad requiem. Deus annuat votis. Valere.

P. P. sub sigillo Rectoratus d. XIX. April.

M DC LXXIV.

resurrectionis confirmationem quoq; per
 demptor noster mortis repagularupit,
 bis fiduciam daret, cum eadem membro
 fortuna esse debeat. Resurrexit ipse, res
 num genus, & in hujus confirmationem
 monumenta aperta, multaq; corpora sa
 muerant, surrexisse, hiq; de sepulcris eg
 civitatem venisse, & multis apparuisse le
 rectio est & vita; qui credit in eum, etiam
 Implevit hodie illa Prophetarum vaticini
 lum resurrectorum sponderunt; pr
 ipse promiserat, se destructurum esse tem
 edificaturum. Hora enim nona parasc
 circa primum gallicinium diei dominici
 dies Sabbathum intercedit. Et de diebus
 dubium, sed de noctibus scrupulum, injici
 de Jona ipse dixit Matth. 12. v. 40. Eri
 corde terræ tribus diebus, & tribus no
 constet, duabus saltem noctibus in sepul
 Verū enim verò eximitur facile hic scrup
 Zigabono in c. 8. Math. Christū nō potui
 noctē, ne suspecta haberetur resurrectio.
 visse ad tertium usque diem saltem sepul
 tiam verò noctem absq; munitione relin
 mnem tolleret contradictionem, ac furt
 rexisse, cum adhuc custodiretur, nec hui
 posse, cum, quod citius, quam constitut
 tentiæ sit; quod autem tardius, imbecill
 rectione Dominica fundatur spes resur
 nullum dubium est, quin Christus eadē
 ipsum suscitavit, nos quoq; membra sua,
 ergo resurrectio nostra tam immobili ni
 quid multis laboremus ē naturā rerum e

nim Re-
 ita no-
 capitis,
 huma-
 iduum
 ui dor-
 anctam
 e resur-
 , vivet.
 duo il-
 e, quod
 duo re-
 s est, &
 er quos
 lum est
 templo
 minis in
 tamen
 ievisse.
 nus, cū
 e tertiā
 decre-
 ire, ter-
 que o-
 , resur-
 ei argui
 tur, po-
 c resur-
 stræ, &
 quā se-
 9. Cum
 mento,
 da mu-
 tuari

